

Utfyllende bestemmelser

til Forskrift om fulltidsstudiene ved Norges Handelshøyskole

Fastsatt av Linda Nøstbakken, Prorektor for utdanning den 14.11.2018, med senere endringer, senest 31.1.2019.

Innledning

Forskrift om fulltidsstudiene ved Norges Handelshøyskole ble fastsatt av styret den 13.6.2018 med ikrafttredelse den 1.8.2018. I forskriftens § 1-2 er Prorektor for utdanning gitt hjemmel til å fastsette utfyllende bestemmelser innenfor rammene av forskriften.

Disse utfyllende bestemmelsene skal bidra til forutsigbarhet, likebehandling og en effektiv saksbehandling.

For å gjøre det enkelt å finne de utfyllende bestemmelsene til en gitt paragraf har dette dokumentet den samme kapittelstrukturen som forskriften. Hver paragraf i forskriften har et motsvarende underkapittel i dette dokumentet. I kapittel 4 – Vurdering er det imidlertid lagt inn et underkapittel (4.0 Generelt) som ikke har en motsvarende paragraf i forskriften.

Der det ikke er fastsatt utfyllende bestemmelser vil det i dette dokumentet ikke stå mer enn et underkapittelnummer og en overskrift.

De utfyllende bestemmelsene som gjaldt da den nye forskriften trådte i kraft videreføres med mindre de er i motstrid til den nye forskriften. Dette gjelder frem til det er gitt nye utfyllende bestemmelser i dette dokumentet.

Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

- 1.1 Virkeområde**
- 1.2 Utfyllende bestemmelser**
- 1.3 Studieåret**
- 1.4 Klageadgang**
- 1.5 Klagenemnd**
- 1.6 Tilrettelegging**
- 1.7 Bærbar datamaskin**

Kapittel 2 – Opptak og studierett

2.1 Antall studieplasser

2.2 Opptak til studiene

Opptak til femårig siviløkonomutdanning basert på realkompetanse

Opptakskrav:

- Norsk og engelsk: Søker må dokumentere norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende det til enhver tid gjeldende kravet til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.
- Matematikk: Søker må fylle det spesielle opptakskravet, MATRS (Matematikk R1 eller Matematikk S1 og S2).
- Praksis: Søker må dokumentere minimum fem års relevant, fulltids arbeidspraksis.

Rangering av søkere:

Søkere som blir funnet kvalifisert på grunnlag av realkompetanse blir rangert ved hjelp av en individuell, skjønsmessig vurdering. Følgende blir vektlagt, i prioritert rekkefølge:

1. Dokumenterte kunnskaper og kvalifikasjoner, inkludert kunnskaper i norsk, engelsk og matematikk
2. Omfang og relevans av praksis
3. Motivasjon for å søke studiet

Opptak til masterstudiet i økonomi og administrasjon (MØA) – norsk masteropptak

Søknad:

- Det er opptak av eksterne søkere til masterstudiet i økonomi og administrasjon hver høst.
- Bare søkere med norskspråklig bachelorgrad fra Norge kan søke opptak gjennom det norske masteropptaket.
- Søknad skjer elektronisk og innen gitte frister.

Opptakskrav:

- Fullført bachelorgrad eller tilsvarende.
- Fagkrav: Søker må dekke fagkravene tilsvarende en bachelorgrad i økonomi og administrasjon, jf. *Plan for treårig bachelorstudium i økonomi og administrasjon*, vedtatt av UHR Økonomi og administrasjon (tidligere NRØA).
- Norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende det til enhver tid gjeldende kravet til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.

Krav til dokumentasjon:

- Kravene til dokumentasjonen som må følge søknaden er til enhver tid angitt på nettsidene.
- Det er søkers ansvar at dokumentasjonen som er lastet opp er uendret og ekte. Opplasting av falske dokumenter vil bli meldt til politiet. NHH forbeholder seg retten til å kontakte institusjoner, firmaer, organisasjoner og statlige etater for å innhente forklaringer og/eller bekreftelse på opplastede dokumenter.

Rangering av søkere:

- Kvalifiserte søkere rangeres basert på karaktergjennomsnitt. Søkers karaktergjennomsnitt beregnes slik:
  - En søker med mer enn 180 studiepoeng avlagt senest høstsemesteret før studiestart får karaktergjennomsnittet utregnet av de 180 beste studiepoengene, inkludert fagkravene.
  - En søker med mellom 120 og 180 norske studiepoeng avlagt senest høstsemesteret før studiestart får karaktergjennomsnittet utregnet av alle studiepoengene. Studiepoeng utover minimumskravet på 120 og som er utenfor det økonomisk-administrative fagområdet, tas dog kun med i beregningen dersom det er til søkers beste eller utdanningen er med på å fylle fagkrav.
- Resultater fra vårsemesteret før studiestart regnes ikke inn i karaktergjennomsnittet.
- Søkere som innen høstsemesteret før studiestart har avlagt mindre enn 120 norske studiepoeng vil få avslag på søknaden grunnet for lite beregningsgrunnlag for karaktergjennomsnittet.
- Urangerbare søkere: Søkere med et opptaksgrunnlag som ikke lar seg ordinært poengberegne får søknaden individuelt vurdert. Søker får i disse tilfellene ikke utregnet en poengsum, men søknaden blir vurdert til å være på et visst nivå i forhold til andre søknader.

Utsendelse av tilbud:

- All kommunikasjon mellom søker og seksjon for opptak i opptaksperioden skjer via e-post. Søker plikter å benytte en e-postadresse som fungerer og sjekke denne med jevne mellomrom. Det er søkers ansvar å lese og følge opp alle e-poster fra seksjon for opptak fra opptaket åpner og fram til studiestart.
- Svar på søknaden publiseres i søkeportalen og sendes på epost på fastsatt dato angitt på nettsidene. Søker har en ukes frist for å registrere sitt svar på tilbudet i søkeportalen. For søkere som får tilbud om opptak til sin førsteprioritet vil andreprioriteten falle bort. Alle søkere som er kvalifisert for opptak, men som ikke når opp i rangeringen, blir tilbudt venteliste plass. Søker må takke ja til venteliste plass innen fristen for å kunne konkurrere i et eventuelt suppleringsopptak.
- For alle søkere som fullfører bachelorgraden som inngår i opptaksgrunnlaget og/eller avlegger eksamen i kurs som er med å fylle fagkrav vårsemesteret før studiestart, vil et tilbud om studie plass være betinget. Betingelsen må fylles i løpet av vårsemesteret før studiestart og dette må dokumenteres innen gitt frist.

Opptak til Master of Science in Economics and Business Administration (MSc) – internasjonalt masteropptak

Søknad:

- Det er opptak av søkere til Master of Science in Economics and Business Administration hver høst.
- Bare søkere med engelskspråklig bachelorgrad fra Norge eller utenlandsk bachelorgrad kan søke opptak gjennom det internasjonale masteropptaket.
- Søknad skjer elektronisk og innen gitte frister.

Opptakskrav:

- Fullført grad tilsvarende en norsk bachelorgrad, jfr. NOKUT sine regler og retningslinjer.

- Fagkrav:
  - Graden må inneholde tilsvarende 90 studiepoeng innen økonomisk-administrative fagområder.
  - Metodefag kan inngå i de 90 studiepoengene, men ikke utgjøre hoveddelen (dvs. maks 45 studiepoeng).
  - Minimum 30 av de 90 studiepoengene må være innen bedriftsøkonomiske fag.
  - Innreisende dobbelgradsstudenter fra etablerte partnerinstitusjoner vurderes særskilt (er unntatt fagkravet)
- Karaktergjennomsnitt omtrent tilsvarende en B på ECTS-karakterskalaen.
- Bestått GMAT- eller GRE-test med poengsum minst lik minimumskravet for testen, med mindre søker er unntatt fra kravet om GMAT- eller GRE-test, jamfør krav for unntak som finnes på nettsidene. Krav til testresultater:
  - GMAT: Total poengsum på minimum 600.
  - GRE: Totale poengsum på minimum 152 på den kvantitative delen.
  - Testresultatene må være mindre enn 5 år gamle ved søknadsfristen.
- Bestått engelsktest (TOEFL, IELTS Academic eller PTE Academic) med poengsum minst lik minimumskravet for testen, med mindre søker er unntatt fra kravet om engelsktest, jamfør krav for unntak som finnes på nettsidene. Krav til testresultater:
  - TOEFL: Total poengsum på minimum 90 ved internett-basert test, minimum 575 ved skriftlig test eller minimum 233 på PC-basert test.
  - IELTS Academic: «Overall band score» på minimum 6,5.
  - PTE Academic: Poengsum på minimum 62.
  - Testresultatene må være mindre enn 2 år gamle ved søknadsfristen.
- Nok penger til å finansiere oppholdet
  - Studenter som ikke er fra EU/EØS eller Sveits må kunne dokumentere at de har nok penger å leve for i Norge.
  - Denne dokumentasjonen krever UDI av studenter som søker om oppholdstillatelse i Norge. Størrelsen på beløpet bestemmes av UDI.

Krav til dokumentasjon:

- Kravene til dokumentasjonen som må følge søknaden er til enhver tid angitt på nettsidene.
- Det er søkers ansvar at dokumentasjonen som er lastet opp er uendret og ekte. Opplasting av falsk dokumentasjon vil bli meldt til politiet. NHH forbeholder seg retten til å kontakte institusjoner, firmaer, organisasjoner og statlige etater for å innhente forklaringer og/eller bekreftelse på opplastede dokumenter.

Utsendelse av tilbud:

- Kvalifiserte søkere får tilbud om plass fortløpende. Søker må svare på tilbudet innen gitt frist.
- Søkere som ikke er kvalifiserte får avslag fortløpende.
- Tvilstilfeller vurderes samlet på slutten av saksbehandlingsperioden, og vurderes i lys av NHH sitt måltall for det internasjonale masteropptaket.
- I noen tilfeller kan det gis tilbud om betinget opptak. Betingelsen må være oppfylt innen gitt frist, ellers bortfaller tilbudet om opptak.
- All kommunikasjon mellom søker og seksjon for opptak i opptaksperioden skjer via e-post. Søker plikter å benytte en e-postadresse som fungerer og sjekke denne med jevne mellomrom.

Det er søkers ansvar å lese og følge opp alle e-poster fra seksjon for opptak fra opptaket åpner og fram til studiestart.

Opptak til masterstudiet i regnskap og revisjon (MRR) – toårig løp

Søknad:

- Det er opptak av eksterne søkere til masterstudiet i regnskap og revisjon, toårig løp, hver høst.
- Søknad skjer elektronisk og innen gitte frister.
- Det er tre søkergrupper som kvalifiserer til opptak til MRR toårig løp
  - *Søkergruppe 1:* Søkere med bachelorgrad i økonomi og administrasjon (BØA) eller fireårig siviløkonomgrad
  - *Søkergruppe 2:* Søkere med bachelorgrad i regnskap og revisjon (BRR)
  - *Søkergruppe 3:* Annen bachelorgrad, herunder utenlandsk grad

Opptakskrav:

- Generelt krav:
  - Av alle søkergruppene kreves det at de har norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende det til enhver tid gjeldende kravet til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.
- Spesielle krav:
  - *Søkergruppe 1:* Søkere med BØA eller fireårig siviløkonomgrad
    - Må dokumentere fullført grad
  - *Søkergruppe 2:* Søkere med BRR
    - Må dokumentere fullført grad
    - Må ha bestått revisoreksamen (minimum C i hver av de fire revisoreksamenene).
  - *Søkergruppe 3:* Annen bachelorgrad, herunder utenlandsk grad.
    - Må dokumentere fullført grad
    - Graden må fylle følgende fagkrav:
      - Metodefag: 20 studiepoeng
      - Samfunnsøkonomi: 15 studiepoeng
      - Bedriftsøkonomisk analyse: 30 studiepoeng
      - Administrasjonsfag: 25 studiepoeng
  - For søkere med utenlandsk grad er det krav om bestått GMAT- eller GRE-test med poengsum minst lik minimumskravet for testen, med mindre søker er unntatt fra kravet om GMAT- eller GRE-test, jmfør krav for unntak som finnes på nettsidene. Krav til testresultater:
    - GMAT: Total poengsum på minimum 600.
    - GRE: Totale poengsum på minimum 152 på den kvantitative delen.
    - Testresultatene må være mindre enn 5 år gamle ved søknadsfristen.

Rangering av søkere:

- Kvalifiserte søkere rangeres basert på karaktergjennomsnitt.
- Søkers karaktergjennomsnitt beregnes slik:

- En søker med mer enn 180 studiepoeng avlagt senest høstsemesteret før studiestart får karaktergjennomsnittet utregnet av de 180 beste studiepoengene, inkludert fagkravene.
- En søker med mellom 120 og 180 norske studiepoeng avlagt senest høstsemesteret før studiestart får karaktergjennomsnittet utregnet av alle studiepoengene. Studiepoeng utover minimumskravet på 120 og som er utenfor det økonomisk-administrative fagområdet, tas dog kun med i beregningen dersom det er til søkers beste eller utdanningen er med på å fylle fagkrav.
- Resultater fra vårsemesteret før studiestart regnes ikke inn i karaktergjennomsnittet.
- Søkere som innen høstsemesteret før studiestart har avlagt mindre enn 120 norske studiepoeng vil få avslag på søknaden grunnet for lite beregningsgrunnlag for karaktergjennomsnittet.
- Urangerbare søkere: Søkere med et opptaksgrunnlag som ikke lar seg ordinært poengberegne, får søknaden individuelt vurdert. Søker får i disse tilfellene ikke utregnet en poengsum, men søknaden blir vurdert til å være på et visst nivå i forhold til andre søknader.

Krav til dokumentasjon:

- Kravene til dokumentasjonen som må følge søknaden er til enhver tid angitt på nettsidene.
- Det er søkers ansvar at dokumentasjonen som er lastet opp er uendret og ekte. Opplasting av falske dokumenter vil bli meldt til politiet. NHH forbeholder seg retten til å kontakte institusjoner, firmaer, organisasjoner og statlige etater for å innhente forklaringer og/eller bekreftelse på opplastede dokumenter.

Utsendelse av tilbud:

- All kommunikasjon mellom søker og seksjon for opptak i opptaksperioden skjer via e-post. Søker plikter å benytte en e-postadresse som fungerer og sjekke denne med jevne mellomrom. Det er søkers ansvar å lese og følge opp alle e-poster fra seksjon for opptak fra opptaket åpner og fram til studiestart.
- Svar på søknaden publiseres i søkeportalen og sendes på epost på fastsatt dato angitt på nettsidene. Søker har en ukes frist for å registrere sitt svar på tilbudet i søkeportalen. For søkere som får tilbud om opptak til sin førsteprioritet vil andreprioriteten falle bort. Alle søkere som er kvalifisert for opptak, men som ikke når opp i rangeringen, blir tilbudt venteliste plass. Søker må takke ja til venteliste plass innen fristen for å kunne konkurrere i et eventuelt suppleringsopptak.
- For alle søkere som fullfører graden som inngår i opptaksgrunnlaget og/eller avlegger eksamen i kurs som er med på å fylle fagkrav vårsemesteret før studiestart, vil et tilbud om studie plass være betinget. Betingelsen må oppfylles i løpet av vårsemesteret før studiestart.

Opptak til masterstudiet i regnskap og revisjon (MRR) – ettårig løp

Søknad:

- Det er opptak av eksterne søkere til masterstudiet i regnskap og revisjon, ettårig løp, hver høst.
- Søknad skjer elektronisk og innen gitte frister.
- Det er tre søkergrupper som kvalifiserer for opptak til MRR ettårig løp
  - *Søkergruppe 1:* Søkere med mastergrad i økonomi og administrasjon (MØA) med sidetittel siviløkonom eller tilsvarende

- *Søkergruppe 2*: Søkere med utenlandsk mastergrad innenfor det økonomisk-administrative fagområdet
- *Søkergruppe 3*: Søkere med mastergrad i rettsvitenskap
- Søkere i søkergruppe 1 og 2 kan legge inn ett eller to søknadsalternativ:
  - Master i regnskap og revisjon, Oslo
  - Master i regnskap og revisjon, Bergen
  - Disse søkerne kan endre prioritet mellom undervisningsstedene frem til søknadsfristen.
- Søkere i søkergruppe 3 kan legge inn ett søknadsalternativ:
  - Master i regnskap og revisjon, Bergen

Opptakskrav:

- Generelt krav:
  - Av alle søkergruppene kreves det at de har norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende det til enhver tid gjeldende kravet til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.
- Spesielle krav:
  - *Søkergruppe 1*: MØA med sidetittel siviløkonom
    - Må dokumentere fullført mastergrad med karakteren C eller bedre i minst 60 av studiepoengene. Masteroppgaven må være på minst 30 studiepoeng og skal inngå i de 60 studiepoengene.
  - *Søkergruppe 2*: Utenlandsk mastergrad innen øk.-adm.
    - Må dokumentere fullført mastergrad innen økonomisk-administrative fagområder med tilsvarende karakteren C eller bedre i minst 60 av studiepoengene. Masteroppgaven må være på minst 30 studiepoeng og skal inngå i de 60 studiepoengene.
    - Må dokumentere fullført bachelorgrad med tilsvarende 90 studiepoeng innen økonomisk-administrative fagområder. Metodefag kan inngå i de 90 studiepoengene, men ikke utgjøre hoveddelen. 30 av de 90 studiepoengene må være innen administrasjon.
    - For søkere med utenlandsk grad er det krav om bestått GMAT- eller GRE-test med poengsum minst lik minimumskravet for testen, med mindre søker er unntatt fra kravet om GMAT- eller GRE-test, jamfør krav for unntak som finnes på nettsidene. Krav til testresultater:
      - GMAT: Total poengsum på minimum 600.
      - GRE: Totale poengsum på minimum 152 på den kvantitative delen.
      - Testresultatene må være mindre enn 5 år gamle ved søknadsfristen.
  - *Søkergruppe 3*: Mastergrad i rettsvitenskap
    - Må dokumentere fullført mastergrad i rettsvitenskap med karakteren C eller bedre i minst 60 av studiepoengene. De 60 studiepoengene skal inkludere masteroppgaven, samt kurs som tilsvarer NHH-kursene MRR416 Foretaksrett og MRR418 Skatte- og avgiftsrett.
    - Må dokumentere forkunnskaper i bedriftsøkonomi på bachelornivå med et omfang på 15 studiepoeng. Kursene skal tilsvare NHH-kursene BED2 Finansregnskap og BED3 Investering og finans.

Rangering av søkere:

- Kvalifiserte søkere rangeres basert på karaktergjennomsnitt, i tillegg til eventuelle praksispoeng.
- Søkers karaktergjennomsnitt beregnes slik:
  - *Søkergruppe 1: MØA med sidetittel siviløkonom*
    - En søker med mer enn 120 norske studiepoeng på masternivå avlagt senest høstsemesteret før studiestart får karaktergjennomsnittet utregnet av de 120 beste studiepoengene.
    - En søker med mellom 75 og 120 norske studiepoeng avlagt på masternivå senest høstsemesteret før studiestart får karaktergjennomsnittet utregnet av alle studiepoengene.
    - Søkere som høstsemesteret før studiestart har avlagt mindre enn 75 studiepoeng totalt på master vil få avslag på søknaden grunnet for lite beregningsgrunnlag for karaktergjennomsnittet.
    - Resultater fra vårsemesteret før studiestart regnes ikke inn i karaktergjennomsnittet.
  - *Søkergruppe 2: Utenlandsk mastergrad innen øk.-adm.*
    - Søkere med et opptaksgrunnlag som lar seg poengberegne rangeres på samme måte som søkergruppe 1.
    - Søkere med et opptaksgrunnlag som ikke lar seg ordinært poengberegne får søknaden individuelt vurdert på grunnlag av karakterer og eventuell revisjonspraksis.
  - *Søkergruppe 3: Mastergrad i rettsvitenskap*
    - Karaktergjennomsnittet regnes av de resultater som er avlagt til og med høstsemesteret før studiestart.
    - Resultater fra vårsemesteret før studiestart regnes ikke inn i karaktergjennomsnittet.
- Praksispoeng beregnes slik:
  - Søker må ha vært ansatt i 100% stilling som revisjonsmedarbeider.
  - 1 års dokumentert revisjonspraksis gir 0,2 tilleggspoeng
  - 2 års dokumentert revisjonspraksis gir 0,4 tilleggspoeng
  - Det gis ikke praksispoeng utover 2 års praksis.

Krav til dokumentasjon:

- Kravene til dokumentasjonen som må følge søknaden er til enhver tid angitt på nettsidene.
- Det er søkers ansvar at dokumentasjonen som er lastet opp er uendret og ekte. Opplasting av falske dokumenter vil bli meldt til politiet. NHH forbeholder seg retten til å kontakte institusjoner, firmaer, organisasjoner og statlige etater for å innhente forklaringer og/eller bekreftelse på opplastede dokumenter.

Utsendelse av tilbud:

- All kommunikasjon mellom søker og seksjon for opptak i opptaksperioden skjer via e-post. Søker plikter å benytte en e-postadresse som fungerer og sjekke denne med jevne mellomrom. Det er søkers ansvar å lese og følge opp alle e-poster fra seksjon for opptak fra opptaket åpner og fram til studiestart.

- Svar på søknaden publiseres i søkeportalen og sendes på epost på fastsatt dato angitt på nettsidene. Søker har en ukes frist for å registrere sitt svar på tilbudet i søkeportalen. For søkere som får tilbud om opptak til sin førsteprioritet vil andreprioriteten falle bort. Alle søkere som er kvalifisert for opptak, men som ikke når opp i rangeringen, blir tilbudt ventelisteplass. Søker må takke ja til ventelisteplass innen fristen for å kunne konkurrere i et eventuelt suppleringsopptak.
- For søkere som fullfører mastergraden vårsemesteret før studiestart vil et tilbud om opptak være betinget. Betingelsen må oppfylles i løpet av vårsemesteret før studiestart.

Internt opptak til plassbegrenset kurs

Plassbegrensning av et kurs skal være begrunnet ut fra pedagogiske og/eller praktiske hensyn.

- En student kan få plass på maksimalt to plassbegrensede kurs per semester.

Søknad:

- Bare studenter med studierett i det aktuelle studieprogrammet kan søke om opptak til plassbegrenset kurs.
- I enkelte tilfeller kan det gis prioritet til spesielt angitte grupper. Dette vil i så tilfelle være angitt på nettsidene, og søkeren har selv ansvar for å oppgi i søknaden at han eller hun tilhører en slik gruppe.
- Studenter som ønsker opptak til plassbegrensede kurs må søke via søkeportalen innen gitte frister.

Rangering av søkere til plassbegrensede kurs på masternivå:

- Plassene til et plassbegrenset kurs på masternivå blir fordelt ut fra hvor mange studiepoeng studentene har avlagt i den/de hovedprofilen(e) det plassbegrensede kurset inngår i.
- Dersom flere studenter har samme antall studiepoeng i hovedprofilen, blir tilbudene fordelt etter totalt antall avlagte studiepoeng på masternivå ved NHH.
- Dersom det er for mange studenter med lik poengsum i forhold til antall kursplasser, blir tilbudene til studentene med lik poengsum fordelt gjennom loddtrekning.

Rangering av søkere til plassbegrensede kurs på bachelornivå:

- Plassene til plassbegrensede kurs på bachelornivå blir fordelt mellom ordinære bachelorstudenter og bachelorstudenter på utvekslingsopphold ved NHH.
- Plassene blir likt fordelt mellom de to gruppene.
- Dersom det ikke er nok studenter til å fylle opp plassene i en gruppe går disse til studenter fra den andre gruppen. Dersom det er flere søkere enn plasser, gjelder følgende:
  - Ordinære bachelorstudenter: Studentene blir rangert etter antallet studiepoeng de har avlagt på bachelornivå ved NHH.
  - Studenter på utvekslingsopphold ved NHH: Loddtrekning mellom studentene.

Tilbud om plass:

- Svar på søknaden publiseres i søkeportalen og sendes på e-post på fastsatt dato angitt på nettsidene. I tillegg vil det kunne gis tilbud fra ventelisten frem til og med første forelesning.
- Studenten er selv ansvarlig for å følge med på e-post for å fange opp eventuelle tilbud i hele denne perioden.

Obligatorisk oppmøte og oppmelding i plassbegrenset kurs

- Studenter som får tilbud om plass på plassbegrenset kurs må møte på første forelesning for å beholde plassen.
- Søkere på venteliste kan også bli bedt om å møte på første forelesning, og må i så fall møte for å beholde venteliste-plassen.
- Gyldig fravær fra første forelesning innvilges bare i unntakstilfeller, og bare av Seksjon for opptak. Fraværspørsmål må rettes på e-post til opptak@nhh.no så snart som mulig etter at behovet oppstår. Forholdet må dokumenteres.
- Seksjon for opptak melder studentene til undervisning og vurdering i plassbegrensede kurs etter første forelesning.

2.3 Rett til direkte overgang til masterstudiene

Søknad om overgang til master eller opphold mellom bachelor og master:

- Søknad om intern overgang til master eller opphold mellom bachelor og master legges inn via søkeportalen innen gitte frister.
- Til høstsemesteret kan en velge mellom følgende tre søknadsalternativ:
  - intern overgang til masterstudiet i økonomi og administrasjon
  - intern overgang til masterstudiet i regnskap og revisjon
  - opphold
- Til vårsemesteret kan en velge mellom følgende to søknadsalternativ:
  - intern overgang til masterstudiet i økonomi og administrasjon
  - opphold
- Studenten kan omprioritere mellom søknadsalternativene innen gitt omprioriteringsfrist.
- Vilkåret for å få søknaden godkjent er fullført og bestått bachelorgrad.
- Bachelorstudenter som får opptak til utveksling eller andre internasjonale program som skal gjennomføres på masternivå, må oppfylle kravet til fullført bachelorgrad og søke overgang til masterstudiet innen de fastsatte fristene for å kunne benytte seg av tilbudet.

Regler for opphold:

- En student som har opphold har ikke studierett ved NHH.
- Opphold innvilges for to år
- Studenten kan melde tilbakekomst før det har gått to år, dersom han eller hun ønsker en kortere oppholdsperiode.
- Studenten må melde tilbakekomst innen to år for å beholde retten til intern overgang.
- Studenten melder tilbakekomst ved å søke intern overgang til ett av masterprogrammene innen søknadsfristen.

- Studenter som har opphold kan ikke søke opptak til dobbelgrad, Innovation School eller utveksling på masternivå.

Søknad om overgang til master med et gjenstående kurs (7,5 sp) på bachelornivå:

- Søknad om å få innvilget overgang med et gjenstående kurs må sendes på e-post til opptak@nhh.no.
- Søknaden må sendes så snart som mulig, og senest en uke etter at forholdet som er til grunn for søknaden har oppstått.
- Dersom årsaken til søknaden er stryk, må søknaden sendes senest én uke etter at sensur i kurset foreligger. Student som ønsker å klage på strykkarakter må søke om overgang med et gjenstående kurs innen denne fristen parallelt med klagen.

Regler for studenter som får innvilget overgang med et gjenstående kurs:

- Studenten kan ikke utsette det gjenstående kurset, men må bestå kurset ved første anledning etter å ha startet på master. NHH gjør ikke tilpasninger i timeplan eller eksamensplan for å legge til rette for dette. Ved en eventuell konflikt med kurs studenten ønsker å ta på masternivå, er det kurset på bachelornivå som skal prioriteres.
- Så snart bestått resultat i det gjenstående kurset foreligger, blir bachelorgraden registrert fullført og det er ikke anledning til gjentak i det gjenstående kurset.

2.4 Studierett

2.5 Progresjonsoppfølging

2.6 Fullføringstid

2.7 Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan)

Forskriftens § 2-7 *Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan)* må ses i sammenheng med § 3-4 *Permisjon*. Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan) - ITS - etter forskriftens § 2-7 er ment å være et alternativ til permisjon etter forskriftens § 3-4 for studenter som vil ha kapasitet til å avlegge studiepoeng. I permisjonstid er det kun studenter i foreldrepermisjon etter forskriftens § 3-4, første ledd, jf. uhl. § 4-5, som har anledning til å avlegge studiepoeng.

Det er viktig å presisere at bestemmelsen ikke gjelder for samtlige studenter, og at selv studenter som fyller vilkårene ikke har et krav på en individuell tilpasning etter denne bestemmelsen.

«Særlig tunge verv i studentforening» anses å være verv som over tid innebærer nær 100 % beskjeftigelse.

Student som mener han eller hun fyller vilkårene, må kontakte studieveiler, som vil gjøre rede for ordningen og hva den innebærer. Studieadministrativ avdeling ved Seksjon for Eksamen fatter vedtak i disse sakene, mens studieveileder ivaretar all kontakt med studenten.

Før studenten kan fremme en søknad om ITS må vedkommende ha avlagt minimum 30 studiepoeng ved NHH (eventuelt innpass kan ikke inkluderes). Dette fordi vi må vite noe om studentens arbeidskapasitet ved fastsetting av ITS.

ITS kan ikke omfatte mer enn åtte semester av studiet. Inngås ITS mens studenten har ordinær studierett etter § 2-4, så må det fastsettes når studenten går over i fullføringstid. Inngås ITS mens studenten er i fullføringstid etter § 2-6, så må det fastsettes når den utløper. Dette skal fastsettes med utgangspunkt i det antall kurs som forutsettes gjennomført i avtaleperioden.

En eventuell avtale om individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan) er en bindende avtale og brudd på avtalen kan medføre tap av studierett etter forskriftens § 2-9, første ledd, bokstav d).

2.8 Automatisk tap av studierett

2.9 Tap av studierett

2.10 Poststudierett

- Studenten må betale semesteravgift.
- For poststudierett for MRR-kandidater etter §2-10 første ledd, gjelder følgende:
  - Poststudierett gir anledning til å ta eksamen på nytt kun i de kurs der studenten ikke har oppnådd karakterkravet for å bli statsautorisert revisor.
  - Poststudierett tilbys bare ved campus Bergen.
  - Søkeren må sende søknad om poststudierett til seksjon for opptak innen gitte frister.
  - Poststudierett innvilges for ett semester av gangen.

2.11 Opptak til enkeltkurs

- Søknad om opptak til enkeltkurs må sendes via søkeportalen innen gitte frister.
- Tilgjengelige enkeltkurs publiseres på nettsidene i forkant av søknadsfristen.
- Adgang til å gjennomføre vurdering i enkeltkurs innvilges for ett semester av gangen.
- For å få innvilget opptak til enkeltkurs må søkeren ha forsøk igjen i kurset.
- Enkeltkurs-studenter skal betale semesteravgift.
- Oppnådd resultat vil fremgå av karakterutskrift, jf. §§ 7-1 og 7-2.

Kapittel 3 – Studieplan, utdanningsplan, innpass og permisjon

3.1 Studieplan og kursbeskrivelser

Det jobbes med maler for både studieplan og kursbeskrivelser, samt et årshjul relatert til endring av studieplanene, kurstilbudet og kursbeskrivelsene.

3.2 Utdanningsplan

3.3 Innpass

Innpass for kurs avlagt ved andre læresteder og som ikke er forhåndsgodkjent av NHH

- Studenten må sende én søknad for hvert NHH-kurs han eller hun ønsker innpass for.
- Det er anledning til å kombinere flere eksterne kurs i samme søknad dersom det er nødvendig for å dekke kravet til innhold. Det er ikke anledning til å utvide søkergrunnlaget med flere eksterne kurs etter søknadsfristens utløp. I slike tilfeller må det fremmes ny søknad ved neste søknadsfrist.
- Det er ikke anledning til å søke om innpass for flere NHH-kurs på grunnlag av det samme eksterne kurset.
- Det er ikke anledning til å få innpass for kurs som var en del av studentens opptaksgrunnlag.
- Det er ikke et krav at det avholdes undervisning eller vurdering i det NHH-kurset man søker om innpass for det aktuelle semesteret søknaden blir levert. Det vurderes ikke innpass for kurs som har status som «utgått». Det er NHH-emnets status på søknadstidspunktet som skal legges til grunn.
- Dersom trekkfristen til eksamen er før studenten har fått resultatet på søknaden om innpass, kan studieadministrasjonen utsette trekkfristen for studenten inntil svaret på innpassøknaden foreligger. Det er studentens ansvar å be om å bli trukket fra kurset så snart han eller hun er blitt gjort oppmerksom på at det er innvilget innpass.

Innpass av forhåndsgodkjente kurs fra utveksling

- Student som skal på utveksling i regi av NHH må søke godkjenning av kurs han/hun planlegger å ta under utveksling før utreise (forhåndsgodkjenning)
- Kursene studenten tar på utveksling skal ikke overlappe med kurs studenten har tatt eller skal ta på NHH
- Kurs fra utveksling innpasses basert på forhåndsgodkjenningen og foreliggende karakterutskrift fra vertsinstitusjonen
- §3-3 fjerde ledd gjelder ikke for kurs innpasset fra utveksling i regi av NHH

3.4 Permisjon

Studenter har rett på foreldrepermisjon etter uhl. § 4-5, jf. forskriftens § 3-4, første ledd. I tillegg kan det gis permisjon i de tilfellene som er nevnt i § 3-4, andre ledd.

Forskriftens § 3-4 *Permisjon* må ses i sammenheng med § 2-7 *Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan)* fordi det kun er studenter i foreldrepermisjon etter forskriftens § 3-4, første ledd, som har anledning til å avlegge studiepoeng i permisjonstid. Studenter som fyller vilkårene for permisjon etter andre ledd, men som ønsker å avlegge studiepoeng, må eventuelt søke om individuell tilpasning av studierforløp (ITS) etter forskriftens § 2-7.

«Særlig tunge verv i studentforening» anses å være verv som over tid innebærer nær 100 % beskjeftigelse. Studenter som søker etter bestemmelsen utover dette, vil få sin søknad individuelt vurdert.

Studenter med permisjon som følge av graviditet, sykdom og verv i studentforening kan betale semesteravgift.

Permisjonssøknader som mottas etter at undervisningsperioden er avsluttet, vil ikke bli gitt permisjon, men gyldig fravær fra vurdering.

Kapittel 4 – Vurdering (eksamen) og kursgodkjenning

4.0 Generelt

Læringsplattform: Canvas

Eksamenssystem: WISEflow

Gjennomføring av vurdering med tilsyn (se kap. 4.4 hva gjelder vurderingsformer)

- Kandidaten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen. Informasjon om oppmøtested er tilgjengelig i Studentweb senest en uke før eksamensdato.
- Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 30 minutter før eksamen begynner. Kandidater som møter etter at eksamen har startet, kan få adgang til å avlegge eksamen hvis ingen kandidater har forlatt eksamenslokalet. Denne vurderingen foretas av Studieadministrativ avdeling.
- Ved digital eksamen skal kandidaten være innlogget til nedtellingsbildet i WISEflow 15 minutter før eksamensstart.
- Gyldig legitimasjon med bilde eller gyldig studentkort skal være tilgjengelig på pulten under hele eksamen.
- Kandidaten må finne en ledig pult i anvist område eller sone. Kandidaten skal kun ta med mat, drikke, og tillatte hjelpemidler til pulten. Yttertøy, sekker, vesker, notater og lignende skal plasseres på anvist sted. Mobiltelefon, klokke eller annet elektronisk må være pakket bort. Hvis eksamen skal gjennomføres digitalt er én bærbar datamaskin, evt. kablet mus og tastatur tillatt hjelpemiddel.
- Tillatte hjelpemidler skal stå på eksamensoppgavens forside.
- Kandidaten kan ikke forlate eksamenslokalet før en time etter at eksamensoppgaven er utlevert. Unntak er kun for kandidater med innvilget tilrettelegging.
- Etter at eksamensoppgaven er utlevert, kan kandidaten kun forlate eksamenslokalet med tillatelse fra, og i følge med, en eksamensvakt.
- Det er kun tillatt å bruke godkjent eksamenspapir som er utlevert i eksamenslokalet.
- Kommunikasjon mellom kandidater er ikke tillatt.
- Det skal være ro og orden i eksamenslokalet slik at ingen blir forstyrret. Det er ikke tillatt å kommunisere i eksamenslokalet etter at eksamen er ferdig.
- Kandidaten kan arbeide med oppgaven innenfor den oppsatte eksamenstiden. Det er ikke tillatt å skrive på besvarelsen etter at innleveringstidspunktet er passert.
- På eksamen som gjennomføres på papir har kandidaten i tillegg 15 minutter til å klargjøre besvarelsen for innlevering. Det skal leveres inn to sett av besvarelsen.

- Kandidaten er selv ansvarlig for å påse at besvarelsen er komplett ved innlevering, og at besvarelsen blir levert på korrekt måte.

Gjennomføring av vurdering uten tilsyn (se kap. 4.4 hva gjelder vurderingsformer)

- Hjemmeeksamens varighet oppgis i kursbeskrivelsen
- For hjemmeeksamen og andre skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som finner sted i løpet av undervisningsperioden, vil varigheten bli oppgitt av foreleser på forelesning eller på kursets læringsplattform.
- Dato og klokkeslett for utlevering av hjemmeeksamen oppgis i Studentweb. For andre skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som finner sted i løpet av undervisningsperioden, vil utlevering skje i forbindelse med forelesning, og/eller i læringsplattformen/ eksamenssystemet, på tidspunkt oppgitt av foreleser.
- Innlevering av hjemmeeksamen og andre skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som inngår i vurderingsordningen, skal foretas i eksamenssystemet, dersom ikke annet er oppgitt. Standard frist for innlevering er innen kl. 14:00 dersom ikke annet er oppgitt, mens dato oppgis i Studentweb.
- Kandidatnummer blir gjort tilgjengelig på Studentweb ca. en uke før innleveringsfristen. Ved innlevering skal kandidatnumre være påført besvarelsens forside.
- Besvarelsene skal være sidenummererte, med totalt antall sider påført første side.
- Kandidatene er selv ansvarlige for at innleveringen er riktig og komplett. Besvarelsen skal leveres som pdf-fil dersom ikke annet er oppgitt.
- Fagmiljøets eventuelle anbefalinger om lengde på besvarelser bør følges.
- Alle kilder skal oppgis i en egen referanseliste tilknyttet arbeidet.
- Samarbeid mellom individer eller grupper om utarbeidelse er ikke tillatt, og utveksling av egenprodusert materiale til andre individer eller grupper skal ikke forekomme. En besvarelse skal bestå av individets, eller gruppens egne vurderinger og analyse. Samtaler med medstudenter eller andre grupper er likevel tillatt.
- Særskilt for gruppebaserte arbeid
  - Tillatt gruppestørrelse skal oppgis i kursbeskrivelsen.
  - Ved gruppearbeid er alle medlemmer ansvarlig for den innleverte besvarelsen i sin helhet. Alle som setter sitt navn/kandidatnummer på en besvarelse skal ha deltatt i gruppearbeidet og bidratt i tilbørlig grad i utarbeidelsen av besvarelsen.

Tillatte hjelpemidler

Tillatte hjelpemidler for vurdering med tilsyn skal oppgis i kursbeskrivelsen.

Generelt om hjelpemidler

- Hjelpemidlene vil bli kontrollert før eksamen.

- Kandidater som møter etter at eksamen har startet, må levere sine hjelpemidler til kontroll ved ankomst til eksamenslokalet.
- Ulovlig hjelpemidler, eller hjelpemidler som ikke er innarbeidet etter gjeldende regler vil bli beslaglagt, og vil ikke bli levert tilbake før eksamenstiden er passert. Kandidaten vil ikke få utlevert hjelpemidler under eksamen til erstatning for de beslaglagte. I tillegg kan andre sanksjoner gjennomføres.
- Tillatte hjelpemidler skal være innbundet. Kopier kan ikke benyttes, med mindre noe annet er oppgitt under de spesifikke hjelpemidlene for de enkelte kurs. Det skal ikke ligge løse bilag i noen av hjelpemidlene.
- Det er ikke tillatt å låne hjelpemidler av andre kandidater under eksamen.
- Ved digital gjennomføring av skriftlig skoleeksamen skal kandidaten ha med én egen bærbar datamaskin (PC eller MAC) med ladekabel. Hybrid-PC (f.eks. Surface) kan kun benyttes dersom den har fullverdig versjon av Windows (ikke RT). Nettbrett kan ikke benyttes. Trådløst utstyr er ikke tillatt under eksamen.

Ordbok

- Elektroniske ordbøker tillates ikke.
- Økonomiske eller juridiske ordbøker tillates ikke.
- For eksamen i språkfag og rettslære kan egne regler gjelde - se kursbeskrivelsen.
- Én tospråklig ordbok kan benyttes med mindre annet er angitt i kursbeskrivelsen.
- Det er ikke tillatt med henvisning i ordbøker.

Innarbeidelser og henvisninger

- I tillatte hjelpemidler, bortsett fra ordbøker, kan det være innarbeidet:
  - Henvisninger til andre tillatte hjelpemidler
  - Henvisninger til publiserte rettsavgjørelser
  - Det er tillatt å understreke ord og hele eller deler av setninger, eller bruke tekstmarkør, og det er tillatt å bruke flere farger. Det er tillatt å sette vannrette og loddrette streker i margin. Det er ikke tillatt å merke enkelte bokstaver i teksten, slik at det dannes ord.
  - Det er tillatt å korrigere feil i innarbeidede henvisninger i tillatte hjelpemidler med korrekturlakk. Det er ikke tillatt å fjerne trykt tekst i et medbrakt hjelpemiddel.
  - Indeksmerker (flagg e.l.) er tillatt. Disse kan kun angi navn eller forkortelse av navn på lov, årstall, nummer eller kapitteloverskrifter nøyaktig slik de fremkommer på siden som indekseres. Navn på matematiske formler er også tillatt.
- Henvisninger bør angis på følgende måte:
  - Henvisninger til lover og forskrifter skal kun inneholde tittel og/eller dato (eventuelt nummer) kapittel, paragraf og/eller ledd, punktum, nummer eller litra. Det er tillatt å henvise til flere kilder i samme henvisning, for eksempel flere paragrafer.
  - Henvisninger til publiserte rettsavgjørelser skal skje på følgende form: RG eller RT-(år)-(side) eller på den form som benyttes av Lovdata.
  - Vanlige forkortelser som sktl., asl, og lignende kan brukes. En henvisning kan f.eks. lyde: strl.ikrl.§25, opph. v.l. 25/2-72 nr.3.

- Henvisninger kan kun innledes med følgende ord: opphevet (oppb.), endret (endr.), se, jevnfør (jf./jfr.), konferer (cfr./kfr.) eller sammenlign (sml.)
- Det er tillatt å nummerere de enkelte ledd i en paragraf og punktum i ledd i fortløpende rekkefølge.

Kalkulator

Det skal fremgå av kursbeskrivelsen dersom kalkulator er tillatt hjelpemiddel.

Kalkulatoren minne skal tømmes før eksamen og kandidaten må selv kunne vise at minnet er tomt.

Klarer ikke kandidaten dette, kan ikke kalkulatoren benyttes under eksamen.

- Minnekort er ikke tillatt, og må være fjernet fra kalkulatoren før eksamenens oppstart.
- Brukerhåndbøker for kalkulator er ikke tillatt hjelpemiddel.
- Kurs på bachelornivå:
  - Dersom kalkulator er tillatt, kan varianter av følgende kalkulatormodeller brukes som hjelpemiddel under eksamen:
    - Casio fx-CG10/20
    - Casio fx 9750/9860
    - Casio cfx 9850/9950
    - Texas Instruments 83
    - Texas Instruments 84
- Kurs på masternivå:
  - Dersom kalkulator er tillatt, kan alle kalkulatorer, med unntak av kalkulatorer med mulighet for trådløs kommunikasjon, benyttes.

4.1 Prinsipper for vurdering

NHH legger til grunn at studenter har anledning til å møte til vurdering i de lokaler NHH disponerer. Vurdering gjennomføres kun i kurs som tilbys ved NHH, for egne studenter med studierett, i angitte eksamenslokaler.

4.2 Forkunnskaper og kursgodkjenning

4.3 Frister for innlevering

4.4 Vurderingsformer, vurderingsordninger og vurderingsuttrykk

- Eksamensoppgaven gis på norsk i kurs som undervises på skandinaviske språk, og engelsk i kurs som undervises på engelsk, med mindre annet er angitt i kursbeskrivelsen.
- Eksamensoppgaven kan besvares på norsk, engelsk eller andre skandinaviske språk dersom ikke annet fremgår av kursbeskrivelsen.
- Vurdering kan gjennomføres individuelt eller i grupper. Dette skal fremkomme av kursbeskrivelsen.
- Etterprøvbare vurderingsformer:
  - Skriftlig skoleeksamen: Skriftlig vurdering som avholdes i lokaler anvist av institusjonen, og under tilsyn av personer utpekt av institusjonen. Vurdering avholdes digitalt eller på papir.

- Hjemmeeksamen: Oppgave som skal besvares innenfor et fastsatt tidsrom med angitt utleveringstidspunkt og innleveringstidspunkt.
- Skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som har et angitt innleveringstidspunkt.
- Ikke etterprøvbare vurderingsformer
  - Muntlig eksamen, presentasjoner, deltagelse: Disse gis enten som selvstendig vurderingsform, som selvstendig vektet vurderingsdel med karakterfastsetting, eller som justerende muntlig prøve
- Andre vurderingsformer
  - Mappevurdering: Vurdering av arbeider som leveres inn i løpet av den tiden vedkommende kurs pågår, og som inngår i en mappe.
- Prorektor for utdanning avgjør ved hvilke vurdering det skal bli benyttet bokstavkarakterer eller bestått/ikke bestått.

Dersom vurderingsformen består av flere deler, må alle deler bestås før kurset anses som bestått. Der alle deler resulterer i en bokstavkarakter, vil det normalt bli beregnet en samlet karakter på kurset. Deler av kurs vil ikke fremkomme på karakterutskrift før hele kurset er bestått.

Følgende kvalitative beskrivelser gjelder for karaktersystemet:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Kunngjøring av sensur skjer via Studentweb.

4.5 Semester for vurdering

- På bachelorstudiet i økonomi og administrasjon avholdes skriftlig skoleeksamener hvert semester.

- På masterstudiet avholdes vurdering kun i samme semester som kurset undervises.

4.6 Vurderingsmelding, trekkfrist og søknad om tilrettelegging

Studentene melder seg opp til vurdering via Studentweb eller i unntakstilfeller ved skriftlig søknad innen frist.

Trekkfristen beregnes tre uker fra:

- Ved hjemmeeksamen som eneste vurderingsform: tre uker før innleveringsdato
- Ved andre skriftlige arbeider som eneste vurderingsform: tre uker før innleveringsdato
- Ved skriftlig skoleeksamen som eneste vurderingsform: tre uker før eksamensdato
- Ved kurs med flere vurderingsdeler eller løpende vurdering er trekkfristen tre uker før første innleveringsdato for det første arbeidet som inngår i vurderingen. Denne datoen gjelder også hvis det er fastsatt at studenten selv kan velge hvilke(t) av arbeidene som skal danne grunnlag for karakter.
- Dersom første vurderingsdel i et kurs tar til tidligere enn tre uker etter oppmeldingsfristen, vil trekkfristen tidligst være 1. september for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret.

Tilrettelegging av eksamen

- En student med nedsatt funksjonsevne som har problemer med å gjennomføre vurdering, kan søke om tilrettelegging ved eksamen for å veie opp for de ulemper funksjonsnedsettelsen medfører.
- Både midlertidige og kroniske tilstander kan gi grunnlag for tilrettelegging.
- Tilrettelegging vil bli innvilget på alle skriftlige skoleeksamener og individuelle hjemmeeksamener på 12 timer eller mindre.
- Dokumentasjon må utstedes av lege eller andre sakkyndige (f.eks. logoped, psykolog o.l.). Dokumentasjonen må spesifisere hvilke tiltak som behøves for at studenten skal prøves likt. Den må være signert og stemplet av lege eller sakkyndig og være datert samme semester som man søker. Unntatt fra datoregelen er logopedrapporter.
- Hvis legeerklæringens gyldighet ikke presiseres av lege eller andre sakkyndige, vil tilrettelegging bli innvilget for kun ett semester.
- Hvis en diagnose oppstår eller forverres etter fristen og følgelig behov for tilrettelegging oppstår, må studenten søke om akutt tilrettelegging så snart som mulig. Dokumentasjon skal i slike tilfeller være av ny dato.
- Eksempler på tilrettelegging kan være:
  - Utvidet eksamenstid, hviletid utenfor eksamenslokalet eller ammetid
    - 10 minutter per eksamenstid, maksimalt én time totalt.
  - Eget eller mindre eksamenslokale
  - Bruk av PC eller andre tekniske hjelpemidler
  - Å skrive på papir på digital eksamen
  - Skrivehjelp eller annen praktisk hjelp
  - Forstørret oppgavetekst
  - Lydfil eller lesehjelp
  - Alternative vurderingsformer

- Studenter som søker former for tilrettelegging som ikke er listet over, må utdype behovet i søknaden. Dersom tilretteleggingen ikke har vært tilbudt tidligere vil Studieadministrativ avdeling vurdere om det er rimelig og mulig gjennomførbart.
- Nye former for tilrettelegging eller svært omfattende tilrettelegging kan ikke behandles hvis søknaden kommer inn etter ordinære frister.
- En student med tilrettelegging grunnet kronisk funksjonsnedsettelse må levere nytt søknadsskjema ved overgang til masterstudiet. Ved dokumentert kronisk tilstand i opprinnelig søknad, behøver ikke studenten levere ny dokumentasjon.
- Når omfattende tilrettelegging, eksempelvis eget rom eller lese/skrivehjelp, er innvilget, må studenten kontakte Studieadministrativ avdeling så snart som mulig dersom studenten ikke skal møte til eksamen.
- Studenter med dyskalkuli, dysleksi, eller andre lese- og skrivevansker, kan på forespørsel få vedlagt en bekreftelse på diagnosen i sin besvarelse.
- Unntatt fra søknadsfristen er sesongallergi på vårsemesteret.
  - Søknad grunnet sesongallergi behandles kun som søknad om akutt tilrettelegging
  - Legeattesten må være datert tidligst én uke før første eksamen, og søknaden må leveres senest to virkedager før.
  - Dersom ikke annet er presisert i dokumentasjonen vil pollenallergi gi tilrettelegging i form av hviletid utenfor eksamenslokalet.
- Studenter som skal på utveksling og trenger tilrettelegging av undervisning og/eller vurdering, har selv ansvar for å melde slike behov til vertsinstitusjonen. De må forholde seg til vertsinstitusjonens retningslinjer, frister og tilbud om tilrettelegging.

4.7 Uteblivelse fra vurdering og avbrudd av vurdering

Avbrudd av vurdering

- En kandidat kan tidligst trekke seg og forlate eksamenslokalet en time etter at eksamen er påbegynt.
- En kandidat som vil avbryte skriftlig skoleeksamen etter at vurdering har begynt, må kontakte en eksamensvakt for assistanse og fylle ut skjema «Trekk under eksamen».
- Forsøket vil bli registrert som «trekk under eksamen» og besvarelsen vil ikke bli sendt til sensur.
- Skyldes avbruddet akutt sykdom, kan kandidaten dokumentere dette ved å fremlegge legeattest senest første virkedag etter endt vurdering. Avbruddet vil da regnes som gyldig fravær fra vurdering, og vil ikke telle som et forsøk.

4.8 Antall forsøk

4.9 Særlige sensurfrister

Kapittel 5 - Fusk

5.1 Fusk

- Ulovlig samarbeid ved utarbeidelse av besvarelsen er ikke tillatt. Besvarelsen skal utgjøre individets eller gruppens selvstendige arbeid.
- Kun offentlig tilgjengelig informasjon kan benyttes som kilder. Med dette menes bøker, artikler, eller annet materiale tilgjengelig for alle ved bibliotek, offentlige arkiv eller på internett. Alle kilder må oppgis, og regler for angivelse av kilder og kildehenvisninger skal følges. Bibliotekets portal gir retningslinjer for henvisninger: <http://sokogskriv.no>.

5.2 Skyldkrav og sanksjoner

Kapittel 6 – Krav til grader

6.1 Tilknytningskrav

6.2 Krav om ny utdanning – bachelor og master i økonomi og administrasjon

6.3 Masteroppgaven – det selvstendige arbeidet

6.4 Siviløkonom – tilleggs betegnelse til master i økonomi og administrasjon

Kapittel 7 – Vitnemål og karakterutskrift

7.1 Vitnemål

Bachelor i økonomi og administrasjon

- Graden blir registrert som fullført i Vitnemålsportalen dersom en student melder overgang til masterstudiet, melder om opphold, eller dersom studieretten utløper og studenten har 180 studiepoeng i riktig kurskombinasjon. Vitnemål på papir kan bestilles ved skriftlig søknad.

Master i økonomi og administrasjon og Master i regnskap og revisjon

- Vitnemålet for masterstudiet blir skrevet ut når du har 120 studiepoeng med riktig kurskombinasjon, og klagefristen for alle karakterer er passert.

Overgangsordning: Bachelor og masterstudenter med oppstart til og med høsten 2017 kan holde tilbake vitnemålet innen studieretten. Studenten må sende skriftlig beskjed før 1. september/1.februar.

7.2 Karakterutskrift

Kapittel 8 - Sluttbestemmelser

8.1 Ikrafttredelse

8.2 Overgangsordning

Søknader mottatt før ikrafttredelsesdatoen (1.8.2018) behandles etter det regelverk som gjaldt på søknadstidspunktet med mindre søker kommer bedre ut etter ny forskrift.

Endringslogg:

Dato	Merknad	Hvem
31.1.2019	Nytt kapittel 2-7 og revidert kap 3-4	Linda Nøstbakken
14.11.2018	Fastsatt	Linda Nøstbakken